

Siedlce, 08 lipca 2025 r.

DS.5183.121.2025.AD

DECYZJA nr 296/DS/2025

Na podstawie, art. 36 ust.1 pkt 1 i 11, ust. 3, ust. 4, ust. 5, ust. 8 w związku z art. 7 ust. 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 oraz art. 92 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zmian.), §13 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), w odpowiedzi na wniosek z dnia 02.06.2025 r. złożony przez Pana Patryka Forystka działającego z upoważnienia Burmistrza Miasta Węgrowa w sprawie wydania decyzji o zakresie niezbędnych badań archeologicznych dla inwestycji polegającej na przebudowie fontanny miejskiej zlokalizowanej na Rynku w Węgrowie na dz. nr 143301_1.0003.3626

ORZEKAM

- I. **Ustalić Miastu Węgrów następujący rodzaj i zakres badań archeologicznych dla inwestycji polegającej na przebudowie fontanny miejskiej zlokalizowanej na Rynku w Węgrowie na dz. nr 143301_1.0003.3626:**
1. **Podczas prowadzenia prac ziemnych związanych z realizacją ww. inwestycji Inwestor przeprowadzi badania archeologiczne nazywane dalej „stałym nadzorem archeologicznym”**
 2. **Zakres prac nadzoru archeologicznego obejmuje:**
 - a. wykonanie kwerendy archiwalnej
 - b. stałą, osobistą obecność archeologa podczas realizacji prac ziemnych na obszarze objętym nadzorem archeologicznym
 - c. monitoring przy użyciu detektora metali przed rozpoczęciem budowlanych prac ziemnych oraz w trakcie realizacji prac budowlanych.
 - d. eksplorację pojedynczych obiektów jamowych
 - e. wykonanie dokumentacji opisowej prowadzonych obserwacji archeologicznych
 - f. wykonanie czytelnej dokumentacji fotograficznej odkrywanych nawarstwień i obszaru badań;
 - g. wykonanie sprawozdania z badań zgodnie z wytycznymi Generalnego Konserwatora Zabytków „Standardy prowadzenia badań archeologicznych. Cz. 2 Badania inwazyjne lądowe.” stanowiących załącznik do pisma nr DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ z dnia 08 stycznia 2020 r. (<https://www.gov.pl/attachment/2846fec1-2208-4c84-9c8b-b818bb907b70>) – załącznik nr 10
 - h. zawiadomienie MWKZ o okolicznościach mających wpływ na stan zachowania zabytku i zakres prowadzonych prac
 3. **Badania archeologiczne wymienione w sentencji decyzji może prowadzić osoba posiadająca uprawnienia określone w art. 37e z ustawy z dnia 23. lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad**

zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292). Na wykonanie ww. badań Inwestor zobowiązany jest uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków w drodze odrębnej decyzji. Szczegółowy sposób prowadzenia prac archeologicznych terenowych oraz dokumentacyjnych zostanie określony w decyzji o pozwoleniu na prowadzenie badań archeologicznych.

UZASADNIENIE

W dniu 02.06.2025 r. do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpłynął wniosek złożony przez Pana Patryka Forystka działającego w imieniu Miasta Węgrów w sprawie wydania decyzji o zakresie niezbędnych badań archeologicznych dla inwestycji polegającej na przebudowie fontanny miejskiej zlokalizowanej na Rynku w Węgrowie na dz. nr 143301_1.0003.3626. Podanie złożono zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Węgrowa nr XXXI/200/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r. Prace budowlane będą prowadzone w granicach stanowiska archeologicznego nr AZP 53-76/59 (miasto historyczne) ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Zgodnie z treścią art. 31 ust. 1a. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków, przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru, objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo roboty ziemne na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne jest obowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.

W myśl art. 3 cyt. ustawy zabytkiem jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową, stosownie zaś do treści art. 6 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, m. in. zabytki będące dziełami architektury i budownictwa oraz zabytki archeologiczne będące powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytki ruchome, będące tym wytworem. Ochrona zabytków polega w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu m. in. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z nich.

Z przytoczonych regulacji wynika, iż organ konserwatorski wydaje decyzję określającą zakres i rodzaj badań archeologicznych, których przeprowadzenie jest niezbędne z uwagi na zagrożenie, jakie dla zabytków archeologicznych mogą stanowić planowane przez dany podmiot roboty budowlane (albo ziemne). Dla zastosowania ww. art. 31 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wystarczającym jest ustalenie, że w wyniku realizacji planowanej inwestycji może dojść do zniszczenia lub uszkodzenia zabytku archeologicznego. Celem tej regulacji jest zachowanie zabytku archeologicznego, a biorąc pod uwagę definicję badań archeologicznych – należy uznać, że dotyczy

to także tego, który dotychczas nie został odkryty, niemniej występują okoliczności wskazujące na występowanie tego rodzaju zabytków na danym terenie. Art. 31 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 1a w/w ustawy, nie ograniczają obowiązku przeprowadzenia badań wyłącznie do terenów, na których znajdują się zabytki archeologiczne objęte jedną z form ochrony konserwatorskiej; stanowi o konieczności przeprowadzenia badań archeologicznych m.in. na terenie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, nie wprowadzając jednak wymogu, aby był to zabytek archeologiczny. Niemniej dla prawidłowego zastosowania ww. art. 31 ust. 2, konieczne jest istnienie przekonania o możliwości występowania na danym terenie zabytków archeologicznych. Dla zastosowania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków przepisu art. 31 ust. 2 ustawy określającej zakres i rodzaj badań archeologicznych, nie jest niezbędne stwierdzenie występowania na danym terenie zabytków archeologicznych, wystarczające jest przypuszczenie na występowanie takich (Wyrok WSA w Warszawie z 29.09.2017 r., VII SA/Wa 2533/16, LEX nr 2452963. <https://sip.lex.pl/#/jurisprudence/522546659/1/vii-sa-wa-2533-16-przeslanki-wydania-decyzji-na-podstawie-art-31-ust-2-ustawy-z-2003-r-o-ochronie...?cm=URELATIONS> (dostęp: 2023-03-01 17:21)). Zgodnie z wytycznymi Generalnego Konserwatora Zabytków „Standardy prowadzenia badań archeologicznych. Cz. 2 Badania inwazyjne lądowe.” stanowiącymi załącznik do pisma nr DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ z dnia 08 stycznia 2020 r. „Nadzory archeologiczne, polegające na obserwacji nawarstwień w czasie prac ziemnych prowadzonych w miejscach potencjalnego występowania zabytków archeologicznych, mają zapobiec zniszczeniu nieznanym wcześniej stanowisk. Prace ziemne mogą bowiem doprowadzić do ich odkrycia, co powinno zostać zadokumentowane. Działania takie należy stosować tylko w ostateczności, wyłącznie w odniesieniu do obszarów inwestycji, na których nie zostały dotąd zlokalizowane żadne stanowiska archeologiczne, ale istnieje uzasadnione podejrzenie, że mogą się tam znajdować. (Kurier Konserwatorski Nr 18, 2020, s. 43-44). Z przeprowadzonej kwerendy archiwalnej wynika, że inwestycja będzie realizowana w granicach stanowiska archeologicznego nr AZP 53-76/59 (miasto historyczne) ujętego w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Z kwerendy wynika także, że w trakcie przebudowy płyty Rynku w Węgrowie prowadzone były badania archeologiczne w wyniku których odkryto relikty dawnego ratusza miejskiego. Wobec powyższego istnieje zagrożenie ich naruszenia podczas realizacji inwestycji wymienionej we wniosku, dlatego też ziemne roboty budowlane należy prowadzić pod ścisłym nadzorem archeologicznym.

Obok powyższego rozstrzygnięcia Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków przypomina, że w przypadku natrafienia w trakcie robót inwestycyjnych na przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, że są zabytkami, należy roboty przerwać i powiadomić o fakcie odkrycia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (art. 32, art. 33 i art. 108 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Należy także pamiętać, że zgodnie z art. 115 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo dyrektora urzędu morskiego o odkryciu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, a także nie wstrzymał wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot i nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny.

POUCZENIE

1. Niniejsza decyzja nie zwalnia z konieczności posiadania wszystkich innych zezwoleń wymaganych prawem.
2. Akta sprawy są dostępne do wglądu w godzinach pracy Urzędu.
3. Od decyzji niniejszej przysługuje, zgodnie z przepisem art. 129 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które strona może wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ul. Bema 4a, 08-110 Siedlce.
4. Zgodnie z art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
5. Postępowanie zakończone niniejszą decyzją może być na podstawie art. 145 §1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572) wznowione po ujawnieniu istotnych dla sprawy nowych okoliczności faktycznych lub nowych dowodów istniejących w dniu wydania decyzji, nieznanymi Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
6. Ponieważ do wniosku dołączono dowody uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie decyzji (10 zł) i za pełnomocnictwo (17 zł) informuję, że z uwagi na przysługujące jednostkom samorządowym zwolnienie z opłaty skarbowej Wnioskodawca może ubiegać się o zwrot nadpłaty opłaty skarbowej (Art. 75 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa) w urzędzie w którym ta opłata została złożona.

Czynność urzędowa zwolniona z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16.11.2006 o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2111 ze zmian.)

Z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

/ - /

Agata Ługowska

Kierownik Delegatury w Siedlcach

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Miasto Węgrów na adres Pełnomocnika
2. a/a Del. Siedlce

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.

Informacja dotycząca sposobu i zakresu przetwarzania danych osobowych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie i jego Delegatury znajduje się pod adresem internetowym https://mwkz.pl/images/Klauzula_Informacyjna_WUOZ_2018.pdf

opracowała:

A. Martyniuk-Drobysz, tel.: 25 633 94 58 w. 59

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	568796.2068186.2489720
Nazwa dokumentu	Węgrów przebudowa fontanny nad.pdf
Tytuł dokumentu	Węgrów przebudowa fontanny nad
Sygnatura dokumentu	DS.5183.121.2025
Data dokumentu	2025-07-08 14:11:13
Skrót dokumentu	E22F1D477F51B85C4479F431DEF407711188945 E
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2025-07-08
Sygnatariusz	Agata Ługowska
Stanowisko	Kierownik Delegatury Siedlce
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.126.43.43.
Data wydruku:	2025-07-08 15:07:54
Autor wydruku:	Woźnica Marta